

Naschrift: *The making of*

Vrijdagavond. Frank haalt bier uit de koelkast, Jolijna maakt voor mij een mok koffie. Vian heeft Tygo stil gekregen en schuift naast haar broers achter de tafel. ‘Kijk ze zitten,’ lacht Jolijna, ‘net een jury.’ We sturen haar naar boven. Dat is tegen de orde der dingen. Zij is de spil hier in huis. Hoewel het is afgesproken, en omdat het is afgesproken, maar wel met grote tegenzin, gaat ze de trap op. ‘Ik doe straks wel open voor Hanneke,’ roept ze, nog steeds voelbaar tegensputterend.

Iedereen heeft een foto meegebracht van zichzelf samen met Jolijna. Ik vraag aan partner Frank en de kinderen Vian, Onno en Jori om aan de hand van die foto te vertellen wat Jolijna voor partner of moeder voor hen was. Vian wil de aftrap naar Frank doorschuiven. Maar die vlieger gaat niet op, want ik hoor de verhalen graag in de volgorde waarin de vertellers in het leven van Jolijna kwamen. Frank is dus pas als laatste aan de beurt. En omdat zus Hanneke nog uit Den Haag moet komen (van een (zieken)bezoek aan moeder Allewijn), mag Vian beginnen.

Ze vertelt over de geboorte van Tygo, en maait haar broers al veel gras voor de voeten weg door te zeggen dat Jolijna een zorgzame en ‘te gekke’ moeder is. Onno wordt als het zijn beurt is al snel emotioneel. ‘Mijn moeder was er altijd

voor mij', begint hij ferm. Om heel wat minder zeker te vervolgen: 'Ik ben niet altijd lief geweest'. Tja, wie wel? 'Ze noemde jou haar zorgenkindje', maak ik het nog een graadje erger. Een lach en een traan volgen. En vele mooie woorden aan het adres van Jolijna. Wanneer spreek je het eigenlijk uit, wat je met je moeder hebt? 'Bijzonder dat we hier zo zitten,' vinden de kinderen, 'te praten over onze moeder.' 'Hadden we eerder moeten doen,' zegt Jori. Toch zijn ze er nog best vroeg bij. Veel mensen voeren zo'n gesprek pas nadat een familielid is overleden. Jammer voor dat familielid. Je weet niet zeker of die het 'van boven' dan nog hoort. Jolijna gaat nog van dit boek genieten.

We lachen. Dan komt Hanneke binnen. 'Is het al gezellig?,' informeert ze.

Oudste zus Hanneke vindt ook dat ze de oudste rechten heeft. 'Ik ken haar al mijn hele leven,' troeft ze de kinderen af: 'mijn schattige en o zo dappere kleine zusje.'

Jori, moet, als jongste, nog maar iets zien toe te voegen aan alle kwalificaties die zijn broer en zus al aan zijn moeder gegeven hebben. En hij is bij familiebijeenkomsten vaak de fotograaf – of Jolijna is dat – waardoor hij ook al geen foto heeft kunnen vinden waar hij alleen met zijn moeder op staat. Dat gaat dus vanaf nu veranderen, neemt hij zich voor.

En als je dan toch bij elkaar om tafel zit... Frank maakt van de gelegenheid gebruik om te zegen hoe blij hij is met

de band die hij met elk van de kinderen heeft kunnen opbouwen. Aan het eind van het gesprek is het Hanneke die de boel nog even samenvat: Jolijna maakt je blij! Daarmee hebben we de titel.

De hoofdpersoon van dit verhaal mag dan eindelijk aanschuiven. 'Ik hoorde zoveel gelach,' zegt ze, toch nog steeds ietwat verongelijkt dat ze dat door de muren heen moest horen, en niet mee mocht doen.

Als ze me kort daarna uitlaat, verklap ik: 'Ze zijn hartstikke trots op je!' 'O ja?,' zegt ze quasi verbaasd, 'Kijk, dat zeggen ze dan wél tegen een vreemde!'

Marjon Weijzen